

NTFR 2026/54

OMZETBELASTING

Toepassing verlaagd btw-tarief op toegang tot streamerconventie: beroep op vertrouwensbeginsel slaagt

Rechtbank Zeeland-West-Brabant zp Breda 27 november 2025, BRE 24/7139 en 24/7140
 ECLI:NL:RBZWB:2025:8378

Belastingjaar/tijdvak: 1 april 2022 - 30 september 2022
 Wetsartikelen: Art. 9 Wet OB 1968; Tabel I post b.14
 Wet OB 1968; Art. 67c AWR

Samenvatting

Belanghebbende Inc., een in de Verenigde Staten gevestigde onderneming, organiseert in 2022 een grootschalig evenement (conventie) voor gebruikers en streamers van haar livestreamingplatform. Het evenement omvat diverse shows, optredens, presentaties en interactieve activiteiten, waarvoor circa 14.000 toegangskaarten zijn verkocht. Voor het tweede en derde kwartaal van 2022 draagt belanghebbende omzetbelasting af naar het verlaagde tarief van 9% over de kaartverkoop. De inspecteur legt naheffingsaanslagen op, stellende dat het reguliere tarief van 21% van toepassing is, en brengt tevens belastingrente en verzuimboetes in rekening. De inspecteur verklaart het bezwaar tegen de eerste aanslag geheel ongegrond en tegen de tweede aanslag gedeeltelijk gegrond, enkel ten aanzien van de boete. Belanghebbende stelt in beroep dat haar evenement kwalificeert als het verlenen van toegang tot muziek- en toneeluitvoeringen in de zin van art. 9 lid 2 onderdeel a Wet OB 1968 en post b.14 letter d Tabel I bij de Wet OB

1968, waardoor het verlaagde tarief zou moeten gelden. Subsidiair beroept zij zich op het vertrouwensbeginsel, verwijzend naar het Besluit van 31 maart 2022, nr. 2022-6334, Stcrt. 2022, 9114, waarin toegang tot een show die als cultureel amusement/vermaak wordt ervaren onder het verlaagde tarief valt. De rechtbank beoordeelt of het evenement onder de wettelijke definitie van muziek- of toneeluitvoeringen valt. Op basis van een grammaticale en richtlijnconforme uitleg concludeert de rechtbank dat het evenement niet strikt als zodanig kwalificeert, omdat het programma breder is dan alleen muziek- of toneeluitvoeringen. Het verlaagde tarief is wettelijk gezien dus niet van toepassing. Vervolgens onderzoekt de rechtbank het beroep op het vertrouwensbeginsel. Zij stelt vast dat het besluit van de staatssecretaris een ruimere uitleg geeft aan de relevante begrippen en dat de inspecteur gebonden is aan dit besluit. Gelet op de aard van het evenement en het geheel van feiten en omstandigheden mocht belanghebbende er redelijkerwijs op vertrouwen dat het verlaagde tarief van toepassing was. De rechtbank oordeelt dat het in rechte te respecteren vertrouwen is gewekt en dat de naheffingsaanslagen, boetebeschikkingen en belastinggrensbeschikkingen ten onrechte zijn opgelegd. (Beroep gegrond.)

Noot: Molenaar*

Strikte uitleg

Voor deze streamingconventie van het Amerikaanse bedrijf in Nederland legt de rechtbank het begrip ‘muziek- en toneelvoorstellingen’ strikt uit, namelijk grammaticaal, aan de hand van Van Dale en de Nederlandse Encyclopedie 2025. Dat baseert de rechtbank op jurisprudentie van het HvJ.

Nederlandse wetgever wil juist ruime uitleg

Ik verbaas me daarover, want in de MvT bij het Belastingplan 1996, waarin het verlaagde btw-tarief voor entree tot muziek- en toneelvoorstellingen en dergelijke werd ingevoerd, stond de wetgever juist een ruime uitleg voor. De wetgever schrijft daarin: ‘In het onderhavige wetsvoorstel stel ik voor het verlaagde btw-tarief toe te passen op culturele prestaties waarvoor dat op grond van bijlage H bij de richtlijn — de zogenoemde btw-tarieflijst — mogelijk is, maar waarvoor dat in Nederland nog niet het geval is’. En in punt 7 van die bijlage H bij de BTW-richtlijn stond in 1995: ‘Het verlenen van toegang tot shows, schouwburgen, circussen, amusementsparken, concerten, musea, dierenhuizen, bioscopen, tentoonstellingen en soortgelijke culturele evenementen en voorzieningen’ (DM: mijn cursivering). Door die laatste toevoeging is dit behoorlijk ruim. De wetgever voegt er in de MvT bij het Belastingplan 1996 nog aan toe: ‘Op grond van de btw-tarieflijst kan het verlaagde tarief worden toegepast op onder meer het verlenen van toegang tot shows, schouwburgen, concerten, musea, bioscopen, tentoonstellingen en soortgelijke culturele evenementen. De bijlage sluit derhalve geen enkele culturele prestatie uit van de toepassing van het verlaagde btw-tarief. Mede in verband hiermee heb ik besloten evenmin restrictief te zijn, en voor te stellen in Nederland in dezen dezelfde reikwijdte te geven aan de toepassing van het verlaagde tarief’. Er kan dus veel volgens de wetgever.

Streamingconventie valt hier al onder

Onder die ruime wettelijke uitleg lijkt deze streamingconventie te vallen met zijn openingsceremonie, diverse optredens (muziek, theater en spelshows), een dragshow, presentaties over de cultuur van het streamingonderwerp door verschillende streamers en een slotceremonie. Dat betekent dat de rechtbank te strikt is geweest en deze streamingconventie al op grond van de Nederlandse Wet OB 1968 en de EU BTW-richtlijn onder het verlaagde btw-tarief had moeten laten vallen.

Ministeriële besluit klopt met wetsgeschiedenis

Een ruimere uitleg van het begrip ‘muziek- en toneelvoorstellingen’ komt wel naar voren in het begrip ‘shows’, dat in het ministeriële Besluit over Tabel I bij de Wet OB 1968 (verlaagde btw-tarief) staat. Die omschrijving sluit goed aan bij hetgeen de streamingconventie biedt aan de bezoekers en daarom is het beroep op het vertrouwensbeginsel op zijn plaats.

Die definitie van het Besluit van het begrip shows sluit ook beter aan bij hetgeen de wetgever in de MvT bij het Belastingplan 1996 heeft toegezegd. In het algemeen is het natuurlijk zo dat het HvJ heeft bepaald dat uitzonderingen op de hoofdregels van de BTW-richtlijn beperkt moeten worden uitgelegd, maar voor punt 7 van Bijlage H (inmiddels Bijlage III) geldt dat niet door de toevoeging ‘en soortgelijke culturele evenementen en voorzieningen’. En Nederland heeft gekozen om de EU daarin te volgen.

Opvallend is wel dat in de nieuwste versie van het ministeriële Besluit OB toelichting Tabel I van 22 december 2025 de definitie van het begrip ‘shows’ is verwijderd. Dat lijkt door deze rechtbankuitspraak te komen, maar daarmee toont het ministerie zich wel een slechte verliezer. Eerst vond het toch echt dat de omschrijving ‘shows’ binnen de tabelpost paste, maar nu niet meer. Dat is geen consistent beleid. En sowieso klopt het niet met de ruime bedoeling van de wetgever in 1995, toen de tabelpost werd ingevoerd.

* dr. D. (Dick) Molenaar - werkzaam bij All Arts Belastingadviseurs en als onderzoeker verbonden aan de Erasmus Universiteit Rotterdam